

[Nyní se nacházíte v metodické části **Univerzální metodika pro Standard Handicap Friendly**]

2. Personál

2.1 Znalosti a kompetence personálu

(2.1) Všichni pracovníci ve službách uživatelům mají základní znalosti a dovednosti nezbytné pro poskytování služeb uživatelům se specifickými potřebami. Kvalifikace pracovníků v této oblasti je průběžně zvyšována.

- Poskytování přímých služeb knihovny uživatelům se specifickými potřebami předchází mnoho dalších oblastí a činností (management a plánování – včetně finančního, zajištění IT služeb v knihovně, akvizice a zpracování dokumentů, propagace, aj.). Proto základní znalosti o projevech a důsledcích jednotlivých postižení či znevýhodnění musí mít nejen zaměstnanci ve službách, ale také vedoucí pracovníci nebo pověřený zaměstnanec v každém dalším úseku knihovny.

Jak na to:

Na poskytování služeb uživatelům se specifickými potřebami mohou mít vliv i zdánlivé maličkosti, např. jednání vrátného či bezpečnostní služby nebo to, jak zaměstnanci údržbářské či úklidové firmy dbají na to, aby se v přirozených vodících liniích nevyskytovaly překážky, které by mohly ohrozit např. člověka se zrakovým postižením. Proto je dobré externí spolupracovníky informovat o možnosti pohybu osob se specifickými potřebami v budově, případně na tyto skutečnosti pamatovat ve smlouvě.

- Pracovníci knihovny si musí uvědomovat základní témata spojená s osobami se specifickými potřebami v knihovnách. Musí vědět o adekvátních způsobech komunikace a jejich základních pravidlech, včetně vhodných kompenzačních pomůcek. Znalosti o problematice musí být pravidelně doplňovány.
- Pracovníci, kteří doplňují informace na webové stránky, se musí orientovat v základech přístupnosti webu a musí být proškoleni v problematice přístupného vkládání obsahu na web¹⁾
- Potřebné znalosti získají pracovníci prostřednictvím školení v minimálním rozsahu tří hodin pro daný typ znevýhodnění. Školení musí probíhat ve spolupráci s organizacemi sdružujícími nebo zastřešujícími osoby se specifickými potřebami nebo se subjekty, které se takovým typům školení věnují. Školení mohou provádět také jednotlivci – odborníci pro daný typ znevýhodnění s lektorskou praxí.

Jak na to:

Školení je možné absolvovat také zážitkovou formou nebo prostřednictvím stáže,

výměnného pobytu nebo dobrovolnické činnosti v organizaci pracující s lidmi se specifickými potřebami (s konkrétním postižením). Informace o problematice jednotlivých postižení lze získat např. na portálech https://www.skipcr.cz/odborne-organy/bezbarierove_knihovny/nebo <http://www.helpnet.cz/>. Několikrát ročně bývají sekci Bezbariérové knihovny pořádány semináře Bezbariérová knihovna. Problematice uživatelů knihoven se specifickými potřebami mohou být věnovány příspěvky a sekce odborných konferencí apod. Doporučit lze i další akce, např. konferenci INSPO – Internet a informační systémy pro osoby se specifickými potřebami aj.

2.2 Pověřený pracovník

(2.2) V závislosti na velikosti populace a potenciálním počtu klientů je v provozní době zajištěna přítomnost pracovníka kvalifikovaného pro práci a komunikaci s klienty se specifickými potřebami jak na obecné úrovni, tak speciálně v oblasti týkající se konkrétní cílové skupiny.

2.2.0.1 Asistenční služba

- V každé knihovně, která usiluje o logo Handicap Friendly s ohledem na uživatele se specifickými potřebami, musí existovat (pracovat) kontaktní osoba, zaměstnanec se specializací na práci s konkrétní cílovou skupinou: knihovník-asistent.
- Knihovna zřizovaná obcemi s více než 20 tisíci obyvateli nebo knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí musí mít alespoň jednoho zaměstnance, který má hlubší vhléd do problematiky daného postižení a který je v kontaktu s organizacemi přímo pracujícími s osobami s daným postižením. Tento pracovník se podílí na tvorbě koncepce a plánování strategií knihovny v dané oblasti.

Jak na to:

Hlubší znalosti je možné získat např. pravidelným kontaktem s cílovou skupinou uživatelů se specifickými potřebami, při společných programech, účasti na seminářích věnovaných této problematice, návštěvami škol, domovů, stacionářů a dalších zařízení pracujících s lidmi se specifickými potřebami, studiem literatury, navázáním spolupráce s dalšími knihovnami pracujícími s danou cílovou skupinou a vzájemnou výměnou zkušeností. Jinou možností je stáž ve vybraných organizacích pracujících s lidmi se specifickými potřebami, a to pod vedením odborníků, kteří na konci stáže práci knihovníka s klienty zhodnotí a upozorní na případné chyby či nedostatky, nebo schůzky knihovníků přímo s rodiči, pečovateli nebo asistenty osob se specifickými potřebami

- Knihovník-asistent pro uživatele se specifickými potřebami je k dispozici alespoň během 50%

provozní doby knihovny nebo během provozní doby specializovaného oddělení. S ohledem na konkrétní potřeby umožňuje osobám se specifickými potřebami přístup k fondům a službám, asistuje při obsluze technických zařízení apod. Knihovna musí zveřejnit přesnou dobu, kdy je knihovnicko-asistent v knihovně přítomen.

Jak na to:

Pro získání knihovnicko-asistenta je vhodné hledat možnosti ve spolupráci s úřadem práce, mezi dobrovolnickými organizacemi, spolupracovat s komunitními centry, studenty sociálních oborů apod.

1)

Informace o vkládání přístupného obsahu na web viz např. [Doporučené postupy pro vkládání informací do redakčního systému formou přístupnou pro uživatele se specifickými potřebami](#).

From:

<https://prirucky.ipk.nkp.cz/> - **Metodické příručky pro knihovny**

Permanent link:

<https://prirucky.ipk.nkp.cz/hf/univerzalni/personal?rev=1601131706>Last update: **2020/09/26 16:48**